

Petančič Davorin:

Svete gore.

Povest.

Vsi so ostrmeli. Le počasi so se zavedli, da Miha igra.

»V takih časih pa toliko denarja izplačati, se pravi posestvo prodati. Ne, nočem, da bi ljudje rekli: stari Gršak je grunt skupaj spravil, mladi pa zapravil. Ne, nočem. Jaz grem za hlapca drugam, samo del svoj vzamem. Grunt naj ima grof, mi pa njemu hlapčujmo!«

»U!« je zatulila Pepa. »Zdaj se bomo pa za denar vlekli. Pa že kar danes. Oče se bodo v grobu obrnili. Miha, slišiš? Grunt je tvoj, ti si najstarejši. Za doto pa te ne bo nobeden gnal. Kadar boš imel, boš pa dal.«

Mara je pogledala nevoljno Pepo in stopila pred Miha.

»Meni boš kar naštel. Vstran grem, pri tebi ne bom za deklo.«

»Kam greš?« je udarilo iz Mihe.

»Služit. Ne vem še: mogoče se poročim.«

Njena korajža je vse poparila.

»Kaj pa vi drugi?«

Lojze se je smejal in šobil usta, kakor da bi rad zažvižgal. Lenčka je zmigala z rameni in si zakrila obledeli obraz z dlanmi. Pepa je bila daleč od posvetnih skrbi:

»Miha, jaz ostanem. Delala bom in zvonila.«

Lojze je spregovoril:

»Ostanem!«

In Lenčka je rekla:

»Ostala bom.«

Miha se je zavedel, da je zmagal. Udaril je po mizi in vzrojil nad Maro:

»Denar dobiš. Vedi pa, da razdiraš očetov dom. Te nič ne boli? Še takrat te menda ne bi, če bi birič bobnal po svetih Gorah!«

»Dekla ti ne bom, tebi ne, Miha.«

Miha pa se ni več menil za njo, drugim se je predstavil mladi gospodar:

»Grunt prevzamem, ker tako hočete. Ženili pa se ne bomo. Tudi jaz se ne bom.«

Pozabil ni na Lenčko, najmlajšo in njenih sto:

»Saj jih ne dobi!« in je zamahnil z roko.

Lojze in Mara sta bila že zunaj.

»Mara, kdaj boš šla?«

»Bom že šla. Čez teden ali kesneje. Postavila sem se pa dobro, kaj ne?«

Miha je obstal na pragu in jo osorno premeril.

»Na Bošt bomo šli. Grozdje bo treba pobrati, da ne pride moča in bi segnilo. Vole zapreži, Lojze, na voz pa polovnjak zavali!«

Mara se je igrala s psom in je podražila Miho, ne da bi ga pogledala:

»Kaj smem tudi jaz v vinograd?«

»Od dela te nihče ne goni.«

Pavle in Tončka sta prišla pomagat.

»Polovnjak bomo nabrali popoldne, kaj?« je nameril Miha vprašanje na Tončko.

»Če bomo pridni.«

Pepa je ogrnila veliko ruto iz volne in sedla na voz. Miha je prinesel škafe in lakonco in prisedel k Tončki.

»Hajd!« je pognal Lojze in razsušena kola so zapopotala po grudnatem kolovozu.

»Z Bogom, Marija!« je rekla Pepa in mislila pobožno.

Na pragu je stala Lenčka in pes je lajal pri njenih nogah, ker so ga pripeli.

»Tako bo šlo iz dneva v dan!« in se je lotila posode.

ROLF V DOBRAVI...

»Gnivec meči proč, da ne bo vino imelo duha po gnilem!« zapoveduje Miha in dela zarez v palico,

4

»Trideseta brenta. Lani ga je bilo več.«

»Saj še nismo gotovi, Miha!«

Tončka mu pomore brento na rame in se spusti k tlom, da pobere jagodje, po tleh raztreseno.

»Če boš pila mošt, stopi z menoj v prešnico.«

»Bom, če imaš sladkega. Rdečega od sinoči.«

Miha sope težko, ker je grozdje mokro in težko.

»Pomagaj mi, Tončka, da jo prevrnem v kad.«

Kad se polni belega grozdja.

»Pij, Tončka. Nekaj te bom vprašal.«

»Kaj hočeš, Miha? Nevesto iščeš?«

»Tudi to, najprej pa nekaj drugega. Ko sta si z Lenčko dobri, kaj ti je povedala kaj o Janezu?«

»Ah, ta Janez. Ni ga veliko prida. Lenčka, ne, nič mi ni rekla o njem. Ljudje pravijo... Pa Rolf...«

In razodela je slutnjo.

»Naš Pavle je psa pridržal tisti večer doma. Ko ga je spustil, se je kar zavalil pod breg v dobrovo. Poznaš Rofla. Če ga s svetih Gor spustiš, bo naravnost letel v ono smer, kamor je šel Janez.«

Miha maja z glavo:

»Torej, da ga je on?«

Tončka se je preplašila:

»Ne, ne, nisem rekla tega. Le to, da je čudno, da je bil pes tistokrat v dobrovi.«

V Mihovi duši se je obudilo neko neopredeljivo čustvo jeze in veselja.

»Oh, če ga najdem, tega raztrganca pri hiši, kako ga bom gnal. Veš, Tončka, zdaj sem jaz gospodar... Za gospodinjo pa vzamem tebe.«

O, na svete Gore bi vsaka rada šla. Še Tončka se smeji z očmi in usti.

»Delo čaka, morava iti!« in je že zunaj pod kapom in beži ob brajdhah navzdol.

»Tončka!« se je oglasila Mara. Ta pa rdeča od sramu v lica kot mak, se je šele sedaj zavedla.

Lojze in Mara sta šušljala med seboj:

»Vidiš, Lojze, Miha se bo ženil. Boš videl, da se bo. Tončka ti bo rezala kruh. Ti si neumen. Iztrgaj in pojdiva!«

Lojze je odkimal:

»Od svetih Gor ne.«

Na večer je prišla Lenčka. V veliki naglavni pletenici je prinesla večerjo. Pavle jo je videl od daleč in se zagnal v breg k sv. Vidu.

»V hramu bomo, Lenčka!«

Pomore ji pletenico z glave in jo položi v travo.

Zbrali so se še drugi, pomolili so in se lotili večerje. Lenčka je sedla k stiskalnici in poslušala njegovo pesem. Pri mizi so molčali, le Mara se je zdaj pa zdaj zasmejala. Pepa pa je po večerji še malo posedela za mizo. Tako je bila zbita, kakor bolna. Miha je zavrtel kamen in vložil še eno veslico, da je kamen višje visel. Drugi pa so šli k cerkvi, da bi uživali ob kresovih in pesmih, ki so brnele iz hramov in zidanic.

»Lenčka!« jo je pozval Miha ostro.

V njej je bilo vse še tako razbolelo od grenkih čustev in strašnih misli zadnjega tedna. Njegov klic jo je ranil.

»Ah, Miha!«

»Kaj se boš delala! Znanje z Janezom moraš pustiti. Moraš! Me razumeš? On je očeta. Ne bom govoril s teboj o tem!«

Pepa je kriknila kakor iz sna.

»Kaj govoriš, da ga je on? Čisto drugi je, kot je bil nekda. Še v cerkev hodi in moli! Oh, za Boga, ne govori tega, Miha!«

»Molči, Pepa. Jaz vem, kar vem. Lenčka, če ga najdem v besedah s teboj, ne bo ti dobro! Da bi se s takim, ki je očeta!«

Lenčka je molče pospravljala posodo v pletenico in stresla jésenco, da je pokrila.

Miha je zaškrtal z zobmi in se umaknil za hram.

»Pepa, greš?«

»Grem. Dolgčas mi je že po cerkvi. Bodo že brez mene stisnili tole kad.«

(Dalje sledi.)

Nova mobilizacija Abesincev.

Iz Londona poročajo: Ofenziva generala Grazianija na južni fronti je za sedaj ustavljena, dasi se poroča o gotovem številu spopadov med italijanskimi ter abesinskimi sprednjimi stražami, ki sčitijo umikanje rasa Deste. — Iz Addis Abebe poročajo, da so prve čete od onih 30 tisoč vojakov, ki so bile poslane kot ojačanje rasu Desti, že došle k njemu. Nekateri krogi trde, da bodo ta ojačenja znašala 60 tisoč vojakov. V vsakem slučaju podčrtujejo abesinski krogi splošno mobilizacijo Abesinije, ki je bila te dni objavljena v zvezi s porazom rasa Deste. Izve se, da je abesinska vlada poslala močna ojačenja tudi rasu Nasibuju, ki ima nalogo, da vzpostavi zvezo z četami rasa Deste. Abesinski uradni krogi izjavljajo, da se bo abesinska armada zaradi nove mobilizacije povečala za 300.000 vojakov. Vobče prevladuje mišljenje, da se vojna ne bo končala prej, predno se ne začne nova doba deževja, ampak da se bo nadaljevala do druge deževne dobe.

Inserirajte!

PIŠITE SE DANES!

Ostanki

mariborskih tekstilnih tovarn brez napak, pristno-barvni. »Paket serija A« za moško, žensko, namizno, posteljno perilo in rjuhe. »Paket serija B« izključno zimski topli flaneli in barhenti najboljše kakovosti vsak Paket 10 do 20 m samo Din 107. Dalje novi »Original Kosmos Z paket«, vsebuje 2,80 m sukna za eno dolgo zimsko suknjo, oziroma za ženski plašč, lepe temne barve, ali pa 1,80 m za kratko zimsko suknjo in 1,20 m posebno močnega štruksa ali sukna za ene hlače. Tudi ta paket samo Din 107. Vsi paketi poštnine prosto. — Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Pišite takoj na

»KOSMOS«
razpošiljalnico ostankov
maribor. tekst. tovarn,
MARIBOR, Dvofakova
cesta 1. 1003